

Info Pilot Ternaard ten behoeve van Minister Wiebes

Van Stichting Fêste Grûn Noardeast-Fryslân, voorheen Dongeradeel.

Wie wij zijn en waar wij ons voor inzetten:

Wij zijn een groep betrokken burgers, die al zeven jaar een objectieve en kritische belangenvertegenwoordiging is voor de inwoners van Noardeast-Fryslân. Wij houden ons bezig met de gevolgen van bestaande en nieuwe gaswinning. Wellicht zijn wij mede de reden dat Ternaard is uitverkoren deel te nemen aan de Pilot. Hoewel wij (nog steeds) tegen nieuwe gasboringen zijn vinden we het belangrijk een actieve bijdrage te leveren aan bewustwording/kennis; veiligheid; energietransitie en economische compensatie voor de regio.

PILOT TERNAARD:

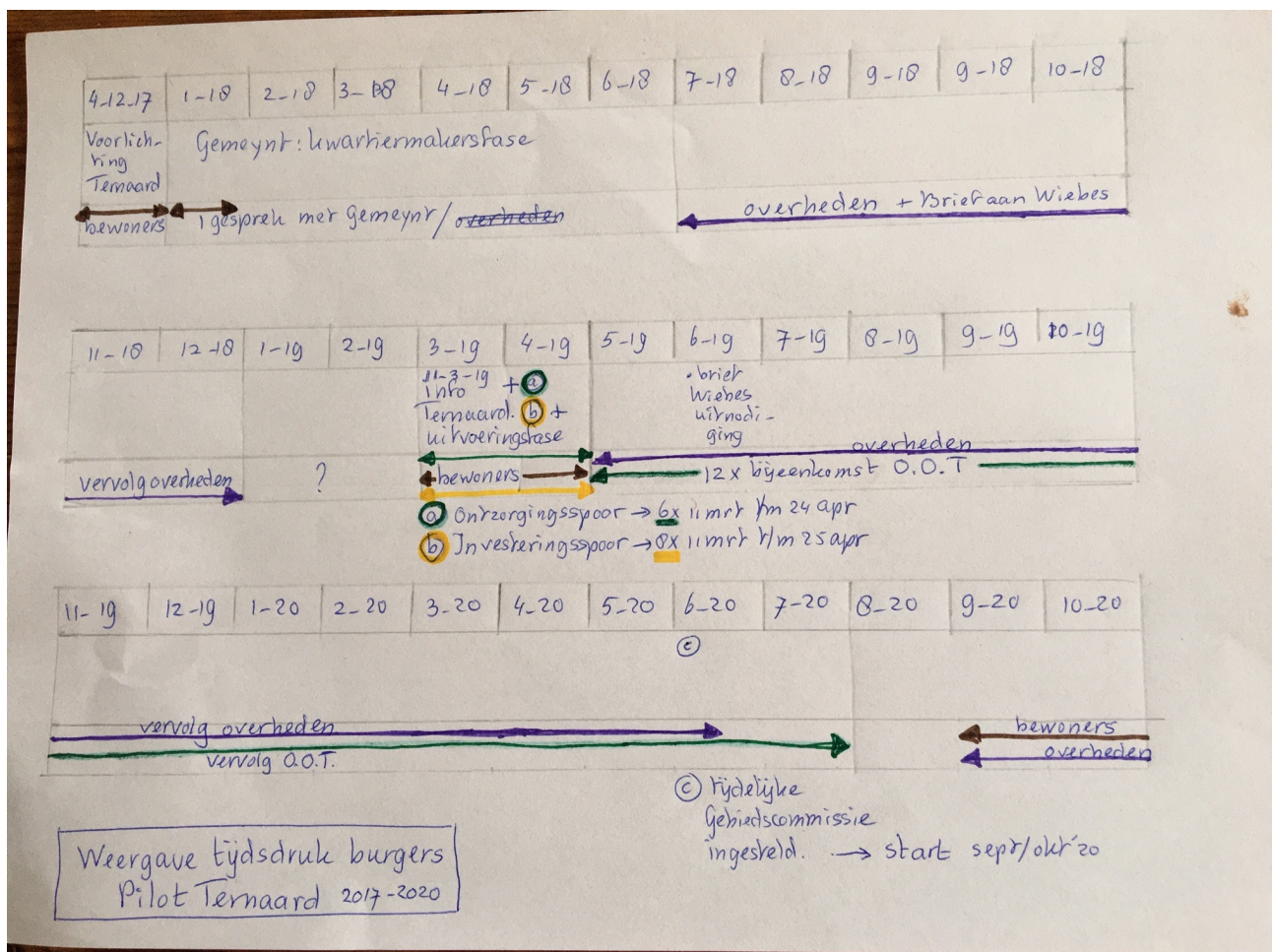
Wij stellen het op prijs dat de Pilot Ternaard er is. Het is een terecht en goed initiatief. Wij hebben aan het gehele eerste deel van het traject meegedaan, omdat we de inbreng van bewoners en het belang van een veilige omgeving van groot belang vinden. Een uitgebreide analyse en evaluatie van het proces Pilot Ternaard lijkt ons uitermate belangrijk, met name als de pilot model gaat staan voor andere plekken waar burgers en overheid niet dezelfde belangen hebben.

DRAAGVLAK:

Het bevorderen van draagvlak in de regio waar gewonnen gaat worden is één van de grotere doelen van de Pilot. Wij vinden het van belang te melden dat, hoewel schriftelijke bijdragen vanuit de overheden richting Den Haag anders doen denken, naar onze overtuiging er nog steeds erg weinig draagvlak is voor nieuwe gasboringen.

In het eerste deel van het proces van de Pilot kwam dat draagvlak met name door veel te grote tijdsdruk in de knel. De periodes dat de burger actief kon worden was steeds erg kort ten opzichte van de tijd die de diverse overheden gebruikten. Bewoners kregen daardoor te weinig tijd om zich voor te bereiden op de te behandelen onderwerpen en/of ruggespraak te houden met hun eigen achterban.

Met de onderstaande schets proberen we deze tijdsdruk inzichtelijk te maken. Bruin is actieve periode van burgers; paars die van overheden Gemeente Noardeast-Fryslân, Provincie Fryslân en Wetterskip Fryslân.

Nu we aan het begin staan van deel twee van project de Pilot dreigt zich datzelfde te herhalen. De regionale overheden hebben van dec 2019 t/m begin juli 2020 de tijd genomen te komen tot een tijdelijke Gebiedscommissie. Die commissie, die het feitelijke werk moet gaan doen, heeft nu tot eind 2020 de tijd om de regels en afspraken voor de vaste Gebiedscommissie op papier te krijgen. Na aftrek van de vakantieperiode blijven er 4 maanden over van een heel jaar dat eerder werd toegezegd.

PARTICIPATIE:

De hier boven beschreven tijdsdruk heeft er mede voor gezorgd dat de feitelijke participatie van burgers gering is geweest met name in het onderdeel de Investeringsagenda. Daarin werden plannen verzameld om met de eventuele gasgelden de regio te compenseren. De drie bijeenkomsten waar wij bij zijn geweest werden voor het overgrote deel bezocht door ambtenaren van Gemeente, Provincie, Waterschap en lobbyisten.

Voor het onderdeel Ontzorgingsspoor was de inbreng van burgers veel breder en daar heeft de participatie wel gewerkt. Het resultaat is het Afsprakenkader Ontzorging.

ZORGEN:

Wij maken ons zorgen over de Wadden, een werelderfgoed van UNESCO. Die zorgen zitten met name in de uitstoot van methaan gassen; het "Hand aan de Kraan" principe; de daling van het Wad.

Ook zijn er zorgen over daling van m.n. landbouwgronden, waardoor verzilting nu reeds toeneemt.

We hopen en verwachten dat de diverse onderzoeken die naar methaan uitstoot en de effecten daarvan en het Hand aan de Kraan principe die momenteel gedaan worden zeker zullen meewegen in uw beslissingen rond gaswinning in Ternaard.

Ook maken wij ons zorgen over onze regio als het gaat om de lokale participatie van met name bewoners in deel twee van de Pilot.

De tijdelijke gebiedscommissie heeft een geringe afvaardiging van bewoners uit deze gemeente, waar reeds jaren gas gewonnen wordt. Daarmee staat draagvlakbevordering ernstig onder druk. Afgezien van de lokale en provinciale overheden zijn er vele nieuwkomers in deze commissie, waardoor gevreesd moet worden voor een achterstand in informatievoorziening.

Bij het vaststellen van de definitieve gebiedscommissie is het belangrijk om m.b.v. een duidelijke profielschets de leden hiervan te selecteren.

Een automatische leden vaststelling van de tijdelijke naar de definitieve gebiedscommissie is onwenselijk, want dit roept het beeld op van "de slager die zijn eigen vlees keurt". Een transparante en duidelijke procedure is o.i. onontbeerlijk.

Wellicht is een burgerberaad de beste manier om ervoor te zorgen dat niet de lobbyisten en andere bestaande krachten aan de haal gaan met wat voor de regio en haar bewoners bedoeld is. Participatie blijft ook in de periode van winning immers heel belangrijk.

Historisch staat vast, maar ook onlangs in Frankrijk is nog bewezen, dat gewone burgers prima in staat zijn goede en ook gedurfde aanbevelingen te formuleren!

VRAGEN:

1. Hoe kan het dat uitdrukkelijk is aangegeven dat er niet meer gas gewonnen zou worden uit de zgn. Kleine Velden en dit toch gebeurd blijkt te zijn?
2. Is de termijn waarbinnen de overheden hun zienswijze moeten indienen naar een later datum verschuiven dan 17 augustus? Zo nee, waarom werd geen rekening gehouden met de vakantieperiode in het Noorden?
3. Klopt het dat burgers hun zienswijze pas in maart 2021 hoeven in te dienen?
4. Wat vindt u van het initiatief in Frankrijk? Macron stelde een Burgerberaad in en nam 98% van de aanbevelingen van die Burgerraad over, waarbij hijzelf de mogelijkheid had om drie jokers in te zetten. Zie ook NRC 3 juli 2020 : Laat burgers politici helpen: organiseer een burgerberaad.

We bieden u in het kader van burgerparticipatie graag het boekje “Tegen verkiezingen” aan van David van Reybrouck. Daar heeft president Macron zijn ideeën aan ontleend.

Vriendelijke groet bestuur Fêste Grûn Noardeast-Fryslân.